Народна банка на Република Македонија
Дирекција за статистика

Скопје, 31 октомври 2018 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците[1]: септември 2018 година

- Во септември, продолжи трендот на намалување кај просечната каматна стапка на вкупните кредити, со остварено месечно намалување од 0,03 п.п., при што стапката се сведе на 5,46%. Просечната каматна стапка на вкупните депозити е непроменета трет месец по ред и изнесува 1,42%.

- Во септември, просечните каматни стапки на новоодобрените[2] кредити и новопримените депозити забележаа месечен раст од 0,01 п.п. и 0,03 п.п. и изнесуваат 4,86% и 1,57%, соодветно.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити[3]

	9.2017	10.2017	11.2017	12.2017	1.2018	2.2018	3.2018	4.2018	5.2018	6.2018	7.2018	8.2018	9.2018
во % на годишно ниво													
Вкупни кредити	**5.89**	**5.86**	**5.82**	**5.73**	**5.72**	**5.70**	**5.67**	**5.65**	**5.61**	**5.57**	**5.50**	**5.49**	**5.46**
Корпоративен сектор	5.36	5.31	5.25	5.14	5.12	5.09	5.03	5.01	4.96	4.92	4.83	4.81	4.77
Домаќинства	6.46	6.43	6.40	6.38	6.37	6.36	6.35	6.33	6.29	6.25	6.20	6.18	6.17
Новоодобрени кредити	**5.06**	**5.09**	**5.10**	**4.88**	**5.13**	**4.98**	**4.92**	**4.94**	**4.93**	**4.97**	**4.87**	**4.85**	**4.86**
Корпоративен сектор	4.74	4.84	4.89	4.72	4.96	4.56	4.61	4.51	4.59	4.64	4.57	4.58	4.58
Домаќинства	5.78	5.55	5.52	5.35	5.50	5.60	5.56	5.59	5.57	5.53	5.38	5.35	5.39
Вкупни депозити	**1.52**	**1.52**	**1.52**	**1.51**	**1.51**	**1.50**	**1.48**	**1.46**	**1.46**	**1.45**	**1.42**	**1.42**	**1.42**
Корпоративен сектор	1.96	1.93	1.91	1.76	1.77	1.72	1.69	1.71	1.69	1.63	1.55	1.60	1.71
Домаќинства	1.47	1.47	1.47	1.47	1.47	1.47	1.45	1.43	1.43	1.43	1.40	1.40	1.39
Новопримени депозити	**1.34**	**1.38**	**1.26**	**1.29**	**1.36**	**1.57**	**1.47**	**1.10**	**1.43**	**1.29**	**1.26**	**1.54**	**1.57**
Корпоративен сектор	1.20	1.03	0.98	1.02	0.95	1.42	1.08	0.68	1.39	0.89	0.85	1.49	1.49
Домаќинства	1.51	1.73	1.57	1.57	1.61	1.71	1.79	1.46	1.48	1.55	1.55	1.59	1.60

Извор: НБРМ.

---

[1] Под „каматна стапка" се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види методологија http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

[2] Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити/новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промени на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

[3] Ефектите од промените во методологијата објавени во информацијата на 20 јули 2018 година (www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf) не се согледуваат кај поединечните категории каматни стапки на депозити/кредити (во денари без валутна клаузула, во денари со валутна клаузула и во странска валута), туку само кај агрегираните каматни стапки (во денари и во странска валута) коишто не се предмет на анализа во соопштението, но се објавуваат на интернет-страницата на НБРМ.

1. Каматни стапки на корпоративниот сектор[4]

– Во септември, каматната стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор се намали за 0,04 п.п. и изнесува 4,77%. Притоа, анализирано од аспект на валутната структура на одобрените кредити, надолна промена е евидентирана кај сите компоненти на оваа категорија, и тоа: кај денарските кредити без и со валутна клаузула (за 0,05 п.п., соодветно) и кај кредитите во странска валута (за 0,01 п.п.). На годишна основа, оваа каматна стапка бележи намалување од 0,59 п.п.

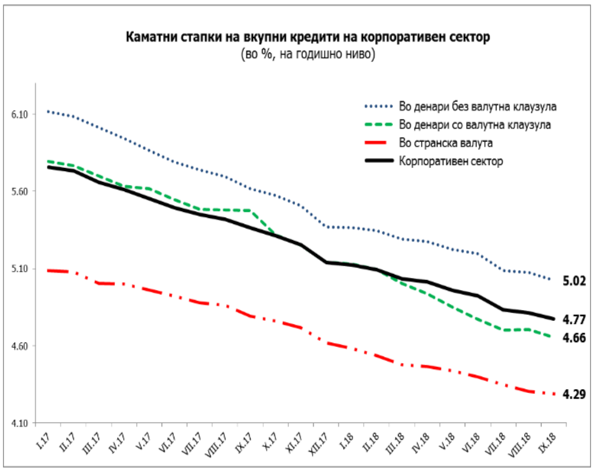

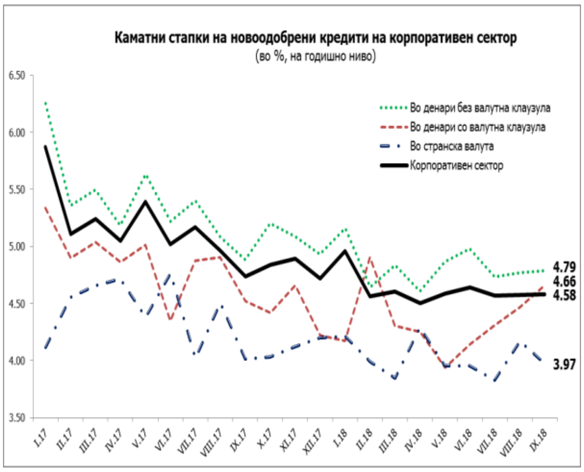

Извор: НБРМ.

– Во септември, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор не забележа месечна промена и се задржа на нивото од 4,58%. Во споредба со септември 2017 година, кај оваа каматна стапка е остварен пад од 0,16 п.п.

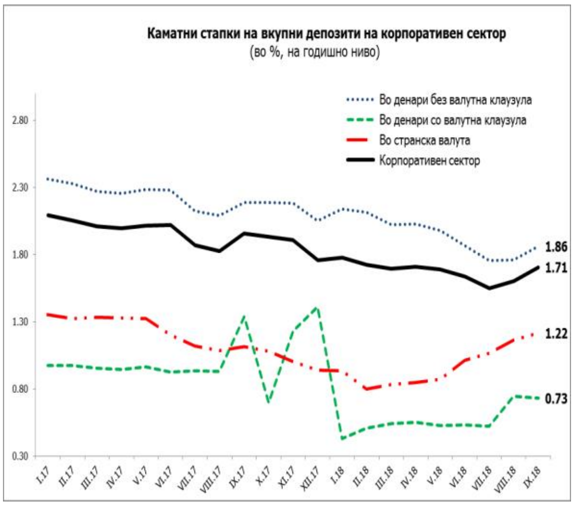

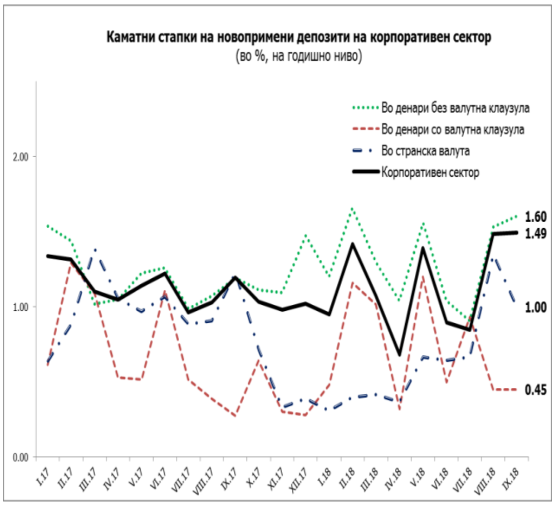

Извор: НБРМ.

[4] За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

– Каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор во септември годинава се зголеми за 0,11 п.п. и изнесува 1,71%. Притоа, месечната промена е резултат на растот на каматните стапки на примените денарски депозити без валутна клаузула (за 0,10 п.п.) и на депозитите во странска валута (за 0,06 п.п.), при пад на каматната стапка на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,02 п.п.). Споредено на годишно ниво, оваа каматна стапка е намалена за 0,25 п.п.

– Во септември, каматната стапка на новопримените депозити[5] на корпоративниот сектор остана иста како во претходниот месец, на нивото од 1,49%. Анализирано на годишна основа каматната стапка оствари зголемување од 0,29 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата[6]

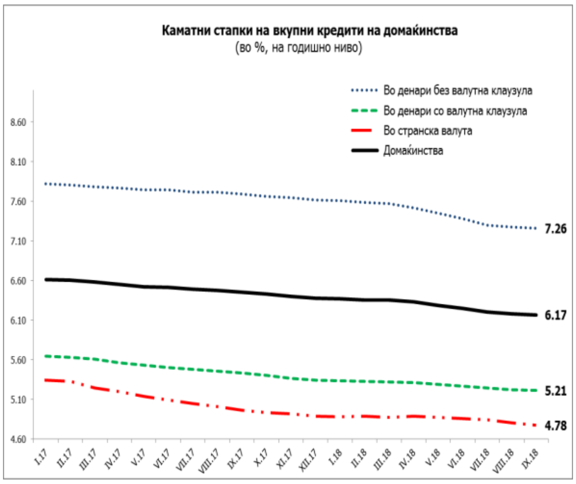

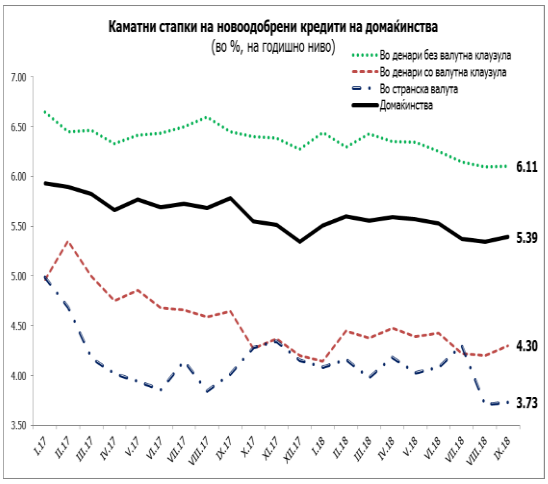

Извор: НБРМ.

– Каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата овој месец изнесува 6,17%, при минимално месечно намалување од 0,01 п.п. Падот кај оваа категорија произлегува од намалувањето на каматната стапка кај сите компоненти на оваа категорија, и тоа: на кредитите во странска валута (за 0,03 п.п.) и на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,02 п.п., соодветно). Кај оваа каматна стапка е забележано намалување од 0,29 п.п. во однос на септември минатата година.

– Во септември кај просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата е остварен месечен раст од 0,04 п.п. и таа изнесува 5,39%. Најголем придонес кон растот има каматната стапка на денарските депозити со валутна клаузула, при минимални промени и кај каматните стапки на девизните депозити и денарските депозити без валутна клаузула (за 0,10 п.п., 0,02 п.п. и 0,01 п.п., соодветно). Споредено на годишна основа, оваа каматна стапка е пониска за 0,39 п.п.

[5] Во графиконот којшто се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекинот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.
[6] За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

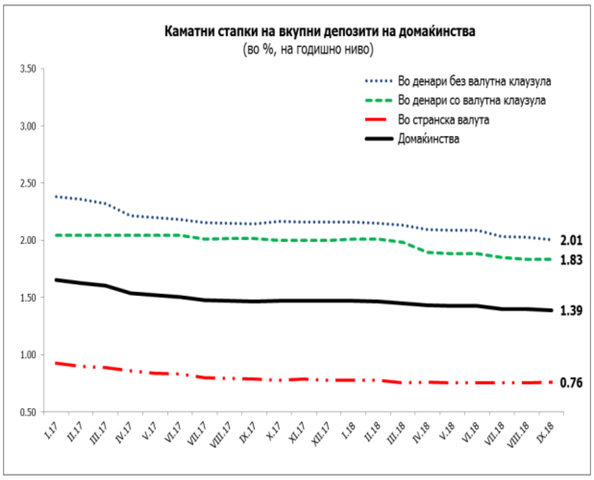

Извор: НБРМ.

- Просечната каматна стапка на вкупните депозити од домаќинствата во септември изнесува 1,39%, при минимално надолно поместување од 0,01%. Намалувањето е под влијание на каматната стапка на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,02 п.п.), во услови на непроменети каматни стапки на денарските депозити со валутна клаузула и девизните депозити. Каматната стапка на вкупните депозити од домаќинствата на годишно ниво е намалена за 0,08 п.п.

- Во септември, просечната каматна стапка на новопримените депозити[7] од домаќинствата забележа минимален месечен раст од 0,01 п.п. и изнесува 1,60%. Притоа, растот на месечна основа произлегува од зголемените каматни стапки на денарските депозити со валутна клаузула и на девизните депозити (за 0,10 п.п. и 0,04 п.п., соодветно), при пад на каматната стапка на денарските депозити без валутна клаузула од 0,09 п.п. Споредено на годишна основа, кај оваа каматна стапка е остварен раст од 0,09 п.п.

[7] Во графиконот којшто се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекинот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

Народна банка на Република Македонија
Дирекција за статистика

***

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-ponderirani_kamatni_stapki_na_bankite_i_stedilnicite_nova_metodologija_od_januari_2015_godina.nspx

Методолошки објаснувања:
http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 30 ноември 2018 година (референтен пресек заклучно со октомври 2018 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/ 110/ 108).